

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

III. An eadem entitas possit ad seipsam transcendentaliter referri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

posse ipsam cognitionem intuitivè, & expressè cognosci non cognito illius obiecto: repræsentare formaliter hoc obiectum, & non illud: hoc tantum est intrinsecum cognitioni; & est ad aliud: ergo est respectus transcendentalis. Similis huic respectus est, qui reperitur in virtute productiva ad effectum, quem potest producere, quia illum in se continet, & diverso modo se habet respectu illius, ac respectu aliis entitatis, ignis enim antecederet ad omnem productionem est focus ad producendum calorem, & non producendam frigiditatem. Ex quo rectè infertur diverso modo se habere respectu caloris, quàm respectu frigiditatis, qui diversus modus se habendi est habitudo quædam, & certus ordo ad calorem, quem non habet ignis ad frigiditatem, cumque ordo iste intrinsecus sit, & identificetur cū igne, seu virtute productiva cuiusvis causæ, transcendentalis respectus dicitur. Eodem ergo modo dicitur cognitio hircocerui intrinsecum respectum dicere ad hircocerum, quia speciali modo se habet respectu Hircocerui, quo non se habet respectu Hippocentauri, cū sit representatio hircocerui & non Hippocentauri. Urgeat: Siue cognitio dicat relationem transcendentalem, siue illam non dicat ad chimæram cuius est representatio, chimæra non existens, & repugnans terminat cognitionem: ergo sicut id quod in se non existit, & repugnat, potest esse terminus cognitionis, potest etiam esse terminus relationis. Vnde ergo existentiam, & possibilitatem ad terminandam relationem desideras, quam non exposcis ad terminandam cognitionem? fortius eadem conclusio probanda esset, ex eo quod quælibet virtus productiva creata existit independentem ab existentia, & possibilitate effectus, quem potest producere, & nihilominus retinet ordinem transcendentalem ad talem effectum, ex quo infertur ordinem transcendentalem existere independentem à possibilitate, existentia, seu repugnantia effectus, & consequenter talem ordinem exiturum etiam si effectus repugnet. Supersedeo tamen modò ab hac ratione, quia antecedit illud, videlicet virtutem productivam creatam existere independentem ab existentia, possibilitate, & repugnantia effectus, & adhuc retinere relationem transcendentalem ad illum, longa indiget probatione, quàm vberem, efficacemque præstabo Punct. 4. & præcedens conclusio fortius stabilietur. Secundo probabo eodem Punct. 4. quod si virtus productiva esset connexa cum possibilitate effectus eamdem connexionem habituram cum existentia eiusdem effectus, inferamque ex eo, quod virtus productiva non sit connexa cum effectu existente, connexionem non habere cum effectu possibili, quæ ratio eamdem vim habet respectu relationis, si enim hæc consequentia est legitima: Virtus productiva non est connexa cum effectu existente: ergo neque cum possibili, eodem modo hæc erit legitima illatio: Relatio transcendentalis non est connexa cum existentia effectus: ergo neque cum possibilitate eiusdem, cū virtus productiva, & relatio transcendentalis, quam dicit talis virtus eūdem terminum respiciant, & formaliter non distinguantur, relatio enim ideo transcendentalis dicitur, quia est imbuta in ipsis prædicatis, per quæ constituitur entitas, quæ dicitur transcendentaliter relata, quod est transcendere rei essentiam. Vim illationis ostendam Puncto citato, ex qua firmius stabilietur nostra conclusio, quam placuit in hoc Puncto præmittere gravium Doctorum auctoritate firmatam, ne quis existimaret absurdam esse sententiam, quæ cogeret nos asserere, posse dari respectum transcendentalem ad terminum non existentem, neque possibilem, & hoc consequens vi illationis extortum admitti, quod tradendum esset independentem ab omni alia conclusione, propter rationes, quibus efficaciter probatur, quibus suffragatur auctoritas Doctorum, quos pro hac re tuli sententia, quibus non totidem oppones, qui oppositam sententiam propugnent.

5 Dixi sæpè respectum transcendentalem posse ferri in terminum, qui in se repugnet, seu qui possibilis non sit, quod si aliquando dixi ferri in ens rationis intelligendum est specificativè, non reduplicativè, & formaliter, hoc est, respectum posse ferri, in formalitatem illam, quæ denominatur ens rationis, independentem ab eo quod sit ens rationis, seu ens non repugnans. Rem explicò: cognosco modò Hircocerum, hæc cognitio fertur in prædicata Hircocerui, quæ modo repugnat, in quæ eodem modo ferretur, si talia prædicata non repugnant, ex eo enim, quod Hircoceruus,

qui modo est impossibilis, possibilis fieret, non sequebatur per locum intrinsecum repugnare cognitionem, quam modo habeo de Hircoceruo: ergo hæc cognitio independentem est ab eo quod prædicata Hircocerui repugnet, seu sit possibilis: ergo respectu transcendentalis identificatur cū ferri in ens rationis formaliter, sed tantum petit, & petit secè habet ferri in hæc prædicata Hircocerui, siue ipsa repugnent, siue sint possibilis, quod est extrinsecum cognitioni, & respectui cum illa identificato, quibus tantum intrinsecè cōpetit ferri in prædicata Hircocerui, quæ modo repugnant, in quæ ferrentur eodem modo, etiam si talia prædicata non repugnant. Eodem modo de transcendentalibus respectibus, qui modo terminos non repugnantes respiciunt, qui eodem respicerent etiam tales termini repugnantes. Rem explicò eodem cognitionis exemplo. Cognosco modo equum cognitione abstractiva, hæc cognitio intrinsecè habet ferri in hoc obiectum, quod modo non repugnat, non tamen intrinsecè habet, neque petit tale obiectum non repugnare, quia si equus, qui modo possibilis est repugnans esset, eamdem possem cognitionem habere, quam modo de illo habeo, sic de omnibus respectibus transcendentibus iudicium fero terminorum, à quibus respectus non alio modo depēdent in aliquo genere causæ, quia si deficit terminus à quo relatio essentialiter dependet in genere causæ efficiētis, deficit necessariò respectus, non præcisè, quia deficit terminus relationis, sed quia deficit principium effectivum talis respectus, sic deficeret respectus, quæ dicit actio ad principium effectivum principio effectivo deficiente, non quia actio refertur ad principium actuum, tanquam ad terminum, quia hac relatione seclusa eodem modo deficeret, sed quia actio essentialiter depēdet à principio activo. Sic dicerem de quacunque creatura, quæ repugnet si per impossibile repugnet Deus, à quo tanquam à causâ prima essentialiter omnis creatura dependet.

Obiicies repugnante termino relationis transcendentalis, v.g. repugnante calore, non est calor: ergo non est aliquid, quod possit terminare respectum transcendentalem, quæ dicit virtus productiva ad calorem, tanquam ad terminum: ergo ex eo præcisè quod repugnet calor repugnat respectus transcendentalis ad calorem. Resp. calore non existente, & positiuè repugnante non esse aliquid physicè existens, aut possibile, quod possit terminare respectum virtutis productivæ, nihilominus ad hunc posse talē virtutem terminari calore non existente, & repugnante, quia id quod non existit, & quod repugnat potest terminare respectum virtutis productivæ, sicut illud quod non existit, & repugnat potest terminare cognitionem actu existentē, ad terminandum enim non requiritur possibilitas, aut existentia. Ex hac doctrina ad formam argumenti potest responderi distinguendo illud antecedens: repugnante calore non existit calor physicè, & in se, concedo, terminativè nego: sicut posita cognitione existentie chimære existentia chimære, quæ non est physicè, & in se terminativè respectu cognitionis: sic non existit effectus physicè, & in se posito respectu ad illum potest esse terminativè in ordine ad talē respectum. Si dicas chimæram, in quam fertur cognitio, esse in cognitione tanquam obiectum in potestate, & prototypus in imagine, & repræsentatione, eodē modo dicam ego effectum, qui repugnat, terminantē respectum, quem dicit ad illum virtus productiva esse in ipsa virtute productiva, tanquam effectus in causâ, & terminus in sua relatione. Si roges quidnam esset effectum repugnantem esse in causâ, interrogabo ego, quid sit obiectum cognitum esse in cognitione, sicut enim nihil est aliud quàm cognitio hanc esse repræsentationem talis obiecti, & non posse ipsam cognosci non cognito illo obiecto, sic effectum esse in causâ nihil aliud est, quam hanc causam habere ex se sufficientem virtutem ad ponendum talem effectum extra causas, & non posse cognosci tali effectu non cognito.

PUNCTUM III.

*An eadem entitas possit ad seipsam transcendentali-
ter referri.*

Nihil posse aliquo respectu reali, neque transcendentali, neque prædicamentali ad se ipsam referri, neque ad relationes, rationis distinctionem sufficere huiusque authorum

authorum consensu stabilitum est. Id expresse docuit P. Soar. in *Metaph. disp. 47. sect. 4. n. 4.* quod fere omnes auctores supponunt, non tamen olim defecere, qui aliter sentirent asserentes in eo differre relationem transcendentalem, & predicamentalem, quod transcendentis possit versari inter extrema quæ per rationem tantum distinguantur. Hos suppresso nomine refert, & impugnat P. Soar. modo citatus, Eandem opinionem excinnavit modo P. Didac. Ruiz, illamque in lucem dedit. de scientia dei, disp. 5. sect. 2. ubi defendit cognitionem, & volitionem divinam transcendentem referri ad suum obiectum, etiam primum, & argumentum petito ex identitate actus cum obiecto respondet relationem transcendentalem non requirere termini distinctionem, sicuti non requirit illius existentiam. Refert pro hac sententia quam plures Scolasticos, in quibus P. Valq. apud quem nihil frequentius lego, quam Deum esse absolutum ab omni respectu, & relatione, ita non leui fundamento de respectu rationis possumus Ruiz interpretari, quod expresse videtur n. 5. ubi affirmat esse meram denominationem extrinsecam, & relationem rationis, quidquid Deus habet relationis. Nihilominus huius auctoris mens mihi valde dubia est, quia tota illa sectio, & sæpe alibi respectum transcendentem tribuit actibus intellectus, & voluntatis Dei ad ipsum Deum ut obiectum, quem respectum negat aliis prædicatis, quibus relatio rationis facile posset concedi, & rationes quas Ruissius adducit de respectu reali videtur procedere, id autem quod modò retuli de relatione rationis forsan dictum est, quia relatio transcendentis ut ait ipse Ruiz ibid. relatio non est, sed respectus, & hac ratione respectus realis transcendentis, relatio rationis dici poterit, præstati illorum, qui conceptum illum realem, quem nos relationem transcendentem vocamus, omnino eundem admittunt, & illum non relationem, sed respectum volunt appellari.

2. Quidquid sit de mente Ruissii fundamentum, quod adducit non est probabiliter specie defuturum, ad affirmandum eandem entitatem posse ad seipsam transcendentem referri. Præcipuum, quod adducit hoc est. Relatio transcendentis in eo consistit ut res absoluta (intelligi de relatione prædicamentali) in genere substantiæ, vel alterius prædicamenti non possit intelligi, nisi rem aliam intelligendo in obliquo, cum qua habet quidditativam connexionem quocumque genere causalitatis, aut concatenationis. Quemadmodum materia non potest intelligi nisi in obliquo intelligendo formam, saltem ut possibilem, & potentia non potest intelligi nisi in obliquo intelligendo actum cuius est potestas. Sed cognitio Dei, qua seipsam cognoscit talis est, ut non possit intelligi nisi intelligendo simul in obliquo Deum, aut creaturas, tanquam obiectum, quod per illam cognoscitur: ergo cognitio Dei dicit respectum transcendentem ad ipsum Deum. Confirmatur, sicuti quælibet cognitio creata obiecti distincti est cognitio talis obiecti, sic cognitio reflexiva supra seipsam, siue increata, siue creata est cognitio sui ipsius: ergo sicuti cognitio transcendentem referitur ad obiectum distinctum, quia est cognitio talis obiecti, sic transcendentem referitur ad se ipsam, quia est sui ipsius cognitio, magis enim intrinsecè est cognita cognitio, quæ per se ipsam cognoscitur, quam obiectum quod extrinsecè denominatur cognitum à cognitione distincta. Urgeo: Identitas non obstat ut cognitio, saltem divina sit sui ipsius cognitio, & ut à se ipsa denominetur cognita, si-bique præbeat denominationem obiecti, & repræsentati: ergo identitas non obest ut eadem cognitio se ipsam respiciat, quod si dicitur cognitio se ipsam respicere ut obiectum, cum non se respiciat per aliquid superadditum, sed per se ipsam, ipsa cognitio erit respectus sui ipsius ad se ipsam. Discursum tradidisse videtur Angelicus Doctor 1. p. q. 19. art. 3. in corpore his verbis: *Voluntas enim divina necessariam habet habitudinem ad bonitatem suam, quæ est proprium eius obiectum.* quibus verbis Angelicus Doctor colligere videtur voluntatem divinam habere habitudinem ad bonitatem Dei, quia hæc est illius obiectum unde adhuc in extremis identificatis, quorum unum se habet ut actus, & aliud ut obiectum habitudinem infert Angelicus Doctor ex eo quod unum se habet ut actus, & aliud ut obiectum.

3. Iuxta doctrinam hanc respectus transcendentis concedendus esset omni actui intellectus & voluntatis increato, aut creato, qui supra seipsam reflecteret, & esset amor, seu cognitio sui ipsius. Admittendus etiam esset respectus iste in virtute productiva creata ad se ipsam in probabili

sententia multorum, qui asserunt posse eandem entitatem seipsam per secundam actionem producere, quia sicuti cognitio reflexiva supra seipsam est cognitio sui ipsius, ita talis virtus productiva esset virtus productiva sui ipsius, & virtualis continentia eiusdem in seipsa. Potiorque iure dicendum esset talem virtutem non posse intuitivè cognoscere, quin ipsa etiam in obliquo cognosceretur, quatenus in seipsa contenta, & potens produci à seipsa. Addo virtutem in actu secundo seipsam attingere, & producere per causalitatem superadditam respectu cuius eadem entitas minus obit principij, & termini strictè, & rigorosè, quia actio physice ab hac virtute erit tanquam à principio activo, & physice eam virtutem attingit tanquam proprium terminum, in cognitione verò reflexa cum non seipsam per aliquid superadditum attingat, neque possit attingere, non ita facile potest hic transcendentis ordo reperiri. Dices sequi ex hac doctrina intellectum creatum dicere transcendentem ordinem ad se ipsam, quia sicuti potentia illa ad seipsam transcendentem referretur, quia se ipsam per actionem attingeret. Resp. virtutem productivam immediatè referri ad effectus, quos in se continet, potentiam autem intentionalem non referri immediatè ad obiecta, sed tantum ad actus, quorum est productiva, & qui in virtute illius continentur, sed tantum dicitur potentia ad obiecta referri, quia refertur ad actus, qui ad obiecta referuntur.

4. Arguit P. Soar. ut probet requiri distinctionem realem extremorum ad relationem transcendentem, quia si distinctio rationis sufficeret identitas posset dici respectus transcendentis. Resp. identitatem non esse speciale prædicatum in re identificata: neque adhuc posse dici prædicatum transcendentem, quia cognoscere identitatem prædicatum nihil aliud est, quam cognoscere simplicem entitatem, in qua non sunt distincta, illa quæ ut distincta apprehenduntur, & idem est dicere animal, & rationale identificatur, ac dicere animal rationale, quæ ut duo apprehenduntur, duo non sunt, sed unus simplex homo. Neque ad huc respectum quælibet rationis distinctio sufficit, imò actualis rationis distinctio semper impertinet, quid enim potest præstare pura fictio respectui transcendentem reali? Sed requiritur quædam formalitas, quæ realiter omni figmento secluso supra seipsam reflectat, quod tantum ait Ruissius cōvenire intellectui, & volitioni divinæ, quæ subtiliter hunc modum reflectendi supra seipsas habent. Neque fundamento aliquo dici posset animal transcendentem ad rationale referri, quia hæc prædicta in se, ut absoluta apprehenduntur, & necessum non est ad hoc ut cognoscatur unum, alterum in obliquo cognosci, neque potest concipi aliquid reale, quod unum habeat respectu alterius: quod enim animal se habeat per modum potentie, & rationale per modum actus, & quod animal sit contrahibile, & rationale potens contrahere est totum opus intellectus, quo secluso animal contrahibile non est, neque rationale potens contrahere, neque reperitur animal, & rationale capacia harum denominationum, quæ tantum illis competunt in statu præcisionis, quæ habent ab intellectu. Cognitio verò secum identificata realiter est cognitio sui ipsius, & seipsam cognoscit, & realiter est cognita, & omni figmento secluso cognitio divina est cognoscens, est cognitio, & est cognita per suam eandem entitatem.

5. Nihilominus standum est communi sententiæ, quæ asserit nullum posse ordinem, neque respectum prædicamentalem, aut transcendentem, aliudve generis reperiri, qui sit respectus realis, & non purè rationis. Rationem desumo ex definitione respectus transcendentis, quam ipse Ruissius adducit. Illud dicitur transcendentem referri, quod non potest intelligi sine alio: ergo respectus transcendentis semper est respectu aliud. Sed demus sufficere ad relationem transcendentem rem non posse directè cognosci, quin ipsa etiam oblique cognoscatur, ac si esset alia eo modo, quo cognoscimus cognitionem reflectentem supra seipsam, cum dicimus: hæc cognitio est cognitio sui ipsius, in qua cognitione terminata ad cognitionem supra seipsam reflexivam hæc cognitio directè cognoscitur, & quasi iterum reflexivè, qui duo modi cognoscendi explicantur, cum dicimus *cognitio sui ipsius*. Primum enim verbum cognitio significat cognitionem illam reflectentem, ut obiectum directum, illud autem *sui ipsius* eandem cognitionem, ut obiectum obliquum significat. Adhuc admissio sufficere ad respectum transcendentem entitatem eandem oblique cognoscendam esse, ex eo quod

directè cognoscatur, probo neque ex hoc capite posse adhuc in entitatibus huiusmodi reflexivis hunc respectu infertur in cognitione ad seipsam terminata, & cognita per se ipsa esse cognitionem, & esse cognitā ex parte ipsius cognitionis formalissimè est idem, quia per eandem entitatē omnino in se indivisibile, per quam cognitio dicitur talis, per eandem est cognita, neque minus intrinsecè est huic cognitioni supra seipsā reflexivā esse cognitionem, quā esse cognitā: ergo qui huiusmodi entitatem, ut est in se, intuitivè cognosceret, non alia ratione in illa cognosceret rationem cognitionis, quam rationem cognitionis: ergo non in recto cognosceret ipsam, ut cognitionem, & in obliquo ipsā, ut cognitā, neque cognitio illa intuitiva cognitionis reflecteretur supra seipsam hāc semel in recto, & quasi iterū in obliquo eandem attingeret, sicuti significatur his vocibus *cognitio sui ipsius*, sed tunc quod correspondet tanquam obiectū significatū per has voces *cognitio sui ipsius*, nō sicuti per illas significatur unū in recto, & aliud in obliquo; sed utriusque æquè in recto, & ut omnino indistinctū, & indivisibiliter idē eodē omnino modo sicuti in re se habet, ex vi intuitivæ cognitionis representaretur. Neque adhuc in hac cognitione reflecteretur supra se ipsam fundamentū reperiri potest quod in actione & passione reperitur, ut possit diverso modo capi cū diversis connotatis in recto, & in obliquo, quia entitas physica, quæ actio & passio dicitur connotat principia realiter distincta in ordine ad quæ dicitur actio, & passio, & ita, adhuc qui intuitivè cognosceret talem entitatē, cognosceret dici actionē per ordinē ad principium actiū, & dici passionē per ordinē ad principium passiū, in illa verò cognitione supra se ipsā reflectente intrinsecè per se ipsam quolibet connotato secluso diceretur cognitio, & diceretur cognita absq; vlla distinctione ex parte ipsius, ut cognitionis, & ut cognitæ. Aded vera est doctrina tradita, ut si cōsideremus cognitionē divinam reflectentē non supra aliquod attributū distinctū formaliter à cognitione, aut supra essentiā, si hæc ab essentia formaliter distinguitur, sed formalissimè supra ipsam rationē formale cognitionis, neq; per intellectū præscindere poterimus in ipsa cognitione rationē actus, & rationē obiecti, quia nulla formalitas est in ea cognitione formaliter ut cognitio est, quæ nō sit cognita, & quæ nō se teneat quasi ex parte obiecti, neq; aliter cognoscitur quā est, quæ ratione asserit Henr. tract. 1. disp. 4. c. 1. n. 6. rationē formale cognitionis diuinæ, ut cognitæ per se ipsā non habere rationē obiecti, quia in tali cognitione reflecteretur supra suamet formalitatē, non potest, neq; per intellectum reperiri duplex ratio, quarum una habeat formalitatem actus, & altera formalitatem obiecti.

Ex doctrina tradita solutio habet fundamentū quo intēdebat P. Ruiz probare huiusmodi entitates supra se ipsas reflectentes dicere respectum transcendentalē ad seipsas, negandū enim est ex vi cognitionis quæ intuitivè cognoscerentur, cognoscendas esse obliq; ut possint directè cognosci, quod non ita euenturū iam probavi. Similiter dicendū est cognitione supra seipsam reflectente non distingui à ratione formali talis cognitionis rationē reflexionis, seu illud quod significatur per illa verba *sui ipsius*, quia cū dicitur huiusmodi cognitionem esse cognitionē *sui ipsius* cognoscitur ex vi intuitivæ cognitionis per modū unius simplicissimæ, & impartibilis entitatis, quæ secundum se totam in recto cognoscitur, & nulla ratione in obliquo. Testimonium Angelici Doctoris rem non probat, & extra intentum Doctoris Angelici adducitur, quia sanctus Doctor loco citato tantū intēdebat explicare Deum quædam obiecta amare necessitate antecedenti, alia necessitate ex suppositione, & verba supra citata dixit ad significandum Deum se ipsum amare necessariō necessitate antecedenti, neque legenti articulum D. Thomæ dubitare licebit hanc fuisse illius mentem, & nihil de transcendentalibus respectibus ex prædictis verbis posse deduci.

PUNCTUM IV.

De connexionē causæ cum possibilitate effectus.

§. I.

Aliorum sententia.

Non disputo in præsentium, an causa transcendentaliter referatur ad effectum; sed an habeat connexio-

nem cum effectu saltem ut possibili, quæ duo realiter distinguntur ut probabo Punct. 6. vbi dicam causam creatam non connexam cum existentia, neque cum possibilitate effectus transcendentaliter referri ad existentiam effectus, quem in se virtualiter continet.

Causam creatam necessariam habere connexionem docet cōmunis sententia. Idem de increata docent Grat. 1. in 1. p. lib. 3. contr. 1. tract. 6. disp. 1. sect. 5. n. 25. & cōtr. 2. tract. 2. disp. 3. P. Soar. c. 9. n. 13. vbi fatetur deficere qualibet creatura possibili Deum defecturum. P. Her. tract. de scientia disp. 5. c. 4. P. Salas 1. tract. 2. disp. 4. sect. 2. n. 13. P. Falol. q. 12. art. 18. n. 68. consentit P. Didac. Ruiz tom. de Trinitate disp. 5. sect. 2. concl. 4. vbi docet Verbum Dei futurum esse aliud quidditativè diversum à verbo, quod genitum est, si creature fuissent possibiles.

Omnipotentiam nullam habere connexionem cū creaturā possibilitate defendunt P. Vasq. t. 1. in 1. p. disp. 6. c. 2. & disp. 50. c. 4. 5. & 6. & latè disp. 104. c. 6. Basil. Legion. in quodlib. q. 8. Scholastica c. 5. & relect. 5. P. Arub. t. 1. in 1. p. disp. 30. disp. 99. cap. 3. vbi docet oppositum probabiliter dici non posse, & contendit idem docuisse P. Soar. in Metaph. disp. 30. sect. 15. & 26. & disp. 47. sect. 15. 17. & 28. quod fundamentum non caret. Idem tenet P. Alarcon tract. de scientia disp. 2. c. 4. De causis creatis eadem ratione philosophantur, Basil. Legionens. supra & P. Font. Met. c. 1. sect. 4. vbi ait maximam Philosophiæ partem sentire scientiam non referri ad obiectum, neque sensus ad qualitates, neque materiam ad formam essentiali habitu, sed ad accidentali, possidere has entitates in alia vita ut in se sunt sine aliquo respectu cognosci, qui omnes consequenter dicunt materiam nullam habere connexionem cum forma, quæ ex illa potest educi, omnes enim entitates create relatione dicunt ad illas, cum quibus sunt connexæ, & nulla potest quidditativè, adhuc in alia vita, cognosci non cognita alia, cum quæ, saltem ut possibiles, connexionē habet necessariam. Consentunt plures ex polioribus recentibus, & P. Arriag. communis sententiæ propugnator fatetur disp. 6. c. 3. nulla experientia, neque ratione à priori, aut à posteriori posse impugnari sententiam, quæ huiusmodi connexionem, & relationem inter causam & effectum, ut possibilem negat: ex quo infero absque experientia, & sine ratione à priori, aut à posteriori connexionem istam inter causam, & effectum defendi, si enim aliqua esset ad hanc connexionem propugnandam, eadem impugnaretur sententia, quæ hanc negat connexionem.

Mediam aliam sententiam meditat est P. Ripald. t. 1. de supernat. disp. 32. sect. 2. vbi docet omnem creatam potentiam connexionem habere cum possibilitate effectus, quos potest naturaliter producere, & respectu cuius potentia naturalis dicitur, nullam tamen connexionem habere cum effectibus, quos tantum supernaturaliter alio principio adiuta valere efficere, respectu quorum potentia obiectualis dicitur. Itaque asserit repugnante quacūque naturali cognitione, quam modo intellectus naturaliter potest producere repugnaturum intellectum, nulla tamen cognitione naturali repugnante, etiam omnes actus supernaturales fidei, & charitatis aliarumque virtutum insularum repugnant, intellectum, potentiaque, quæ his actibus supernaturalibus modò se exercent easdem omnino absque vlla repugnantia permanens. Plures pro hac sententia refert, quos omnes abs re adducit.

§. II.

Propria sententia.

Conseo causam increatam, & creatas omnes nullam habere connexionem cum possibilitate alicuius effectus, quem naturaliter, aut supernaturaliter possit producere, sed quocumque effectu repugnante illius virtutē productivam eandem omnino permanens, etiam talis effectus non repugnet. Disponat animū ad assensum huius conclusionis nullam experientiam, aut rationem à priori, aut à posteriori reperiri, quæ oppositam suadeat, & probet dari huiusmodi connexionem inter causam, & possibilitatem effectus, quem in sua virtute continet, quod fatetur Arriag. supra citatus. Deinde monco præcisam possibilitatem effectus, seu effectum, qui non existit, possibilem esse, nihil esse physicum in rerum natura actu existens, & dū effectus possibilis non existit, æquè non esse ac chimæ, quæ intrinsecè repugnat ut probavi Controv. 2. Punct. 1. hoc